

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра філології та мовної комунікації

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри філології та мовної комунікації

Ігнат'єва С.Є. *(Signature)*

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика навчання української мови в закладах середньої освіти»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Українська мова та література
Спеціалізація.....	035.01 Українська мова та література
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Термін викладання	4-й семестр
Мова викладання	Українська

Викладач: к. педагог. н., доцент Луценко В.І.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «Дніпровська політехніка»
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання української мови в закладах середньої освіти» для бакалаврів спеціальності **035 Філологія, освітня програма «Українська мова та література»** / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра філології та мовної комунікації. Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 18 с.

Розробник – Луценко Валентина Іванівна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології та мовної комунікації

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в нагоді під час формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників філологічного профілю.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 035 Філологія (Протокол №1 від 31.08. 2021).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
6.1. Шкали	12
6.2. Засоби та процедури	12
6.3. Критерії	14
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	17
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності **035 Філологія, ОПІ «Українська мова та література»** здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф14 «Методика навчання української мови в закладах середньої освіти» віднесено такі результати навчання:

ПРН3	Організувати процес свого навчання й самоосвіти
ПРН10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності
ПРН17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання

Мета дисципліни – забезпечити майбутніх фахівців знаннями про зміст і структуру курсу української мови в закладах середньої освіти; шкільної програми з української мови; чинних підручників для 5–11 класів; дидактичними основами навчання мови; традиційними та інноваційними методами і прийомами навчання української мови; уроком як основною формою організації навчально-виховного процесу та його типами; методикою вивчення основних питань шкільного курсу мови (фонетики, лексики, будови слова і словотвору, морфології, синтаксису, культури мовлення); із позакласною роботою з української мови в закладах середньої освіти.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
ПРН3	ПРН3.1-Ф14	знати основні принципи самоосвіти: неперервність, цілеспрямованість, єдність загальної та професійної культур, взаємозв'язок і наступність, доступність, випереджальний характер, перманентність переходу від нижнього рівня до вищого
	ПРН3.2-Ф14	передбачити шляхи власної самореалізації, підвищення культурного, освітнього, професійного та наукового рівнів, отримання задоволення від виконаної роботи
	ПРН3.3-Ф14	аналізувати результати індивідуального досвіду роботи над науково-дослідною проблемою формування висновків і пропозицій
	ПРН3.4-Ф14	ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати
	ПРН3.5-Ф14	бути здатним до саморефлексії, самооцінки, самоідентифікації
ПРН10	ПРН10.6-Ф14	знати фонетичну, лексичну, граматичну, стилістичну будову та основні інтонаційні моделі мови
	ПРН 10.7-Ф14	описувати основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних інноваційних методів

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
	ПРН 10.8-Ф14	продемонструвати правильне оформлення усного мовлення та письма у межах вивченого матеріалу
	ПРН 10.9-Ф14	здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів
	ПРН 10.10-Ф14	інтерпретувати, впорядковувати класифікувати та систематизувати отриману інформацію з різних баз даних
	ПРН 10.11-Ф14	здатність підбирати систему завдань для контролю і корекції знань під час професійної діяльності
ПРН 17	ПРН 17.12-Ф14	знати сучасні прогресивні принципи, методи і прийоми розкриття суті мовних і мовленнєвих явищ; зміст та вимоги шкільної програми, особливості навчання і вивчення різних розділів шкільного курсу мови; норми оцінювання усних відповідей та письмових робіт учнів;
	ПРН 17.13-Ф14	уміло використовувати основні положення лінгводидактичної науки для побудови ефективного процесу навчання української мови учнів 5-11 класів;
	ПРН 17.14-Ф14	розробляти конспекти уроків різних типів, добирати систему лінгвістичних вправ, володіти методикою їх виконання в процесі вивчення певних мовних явищ, оцінити усні та письмові види роботи з української мови;
	ПРН 17.15-Ф14	добирати й аналізувати науково-методичну літературу з проблеми;
	ПРН 17.16-Ф14	обстежувати мовлення учнів (стан звуків мови, активний і пасивний словник, граматична правильність, розвиток діалогічного й монологічного мовлення).

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф5 Сучасна українська літературна мова	<p>Поглибити уміння та навички з фонетики української мови. Поглибити уміння та навички використання лексичних та фразеологічних одиниць української мови. Поглибити уміння та навички з морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису української мови. Самостійно здобувати і систематизувати знання з різних тем.</p> <p>Вміти користуватися довідковими матеріалами у галузі фонетики, лексикології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису. Знати головні ідеї провідних українських лексикологів.</p> <p>Вміти працювати з бібліографічними, лексикографічними та дидактичними джерелами</p> <p>Знати основні поняття фонетики. Розуміти фонему у співвідношенні з іншими одиницями мови. Вміти розрізняти «фонему» і «звук», «алофони» і «варіанти фонем». Знати основні поняття лексикології та фразеології. Розуміти ознаки слова та складові лексичного значення. Уміти характеризувати лексичний рівень у системі мови. Знати основні поняття морфеміки. Розуміти морфему у співвідношенні з іншими одиницями мови. Вміти розрізняти «морф» і «морфему», «аломорф» і «варіанти морфем». Вміти визначати об'єкт і предмет словотвору. Аналізувати</p>

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	<p>морфологічний, ономасіологічний, структурний аспекти словотвору. Вміти визначати об'єкт і предмет морфології. Характеризувати морфологічний рівень системи мови. Знати й розуміти основні поняття граматики, зокрема морфології, місце морфології в системі мови. Вміти визначати об'єкт і предмет синтаксису. Характеризувати синтаксичний рівень системи мови. Знати й розуміти основні поняття синтаксису, його місце в системі наук про мову.</p> <p>Знати класифікацію фонем української мови. Уміти визначати сильну і слабку позицію фонем. Знати акустичну та артикуляційну характеристику фонем. Знати соціальну й територіальну диференціацію лексики української мови. Знати класифікацію морфем української мови. Уміти визначати типи морфем за позицією у слові, за характером значення. Вміти відрізнити поняття «твірна база», «словотворчий формант» і «словотвірна структура слова». Уміти визначати словотвірну мотивацію і її види. Розуміти відмінності між словотвірним, лексичним і граматичним значеннями. Знати морфологічні норми сучасної української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності, надаючи переваги своєрідним морфологічним рисам сучасної української літературної мови. Знати синтаксичні норми сучасної української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності, надаючи переваги своєрідним синтаксичним рисам сучасної української літературної мови.</p> <p>Аналізувати приголосні фонем за участю голосу й шуму в їх творенні, за активним мовним органом, за способом творення, за наявністю або відсутністю пом'якшення, за наявністю або відсутністю носового забарвлення (назалізація), за акустичним вираженням. Уміти відрізнити територіальні та соціальні діалекти від літературної норми. Аналізувати морфем за функцією, за способом вираження, за структурою, за ступенем повторюваності, за походженням. Розуміти поняття «твірне слово» і «словотвірна пара». Вміти визначати похідну і непохідну основу. Володіти морфологічними та синтаксичними нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення.</p> <p>Володіти основними нормами і правилами, за якими визначають явища акомодатії, асиміляції, дисиміляції, подовження, спрощення фонем в українській мові. Знати основні лексичні норми сучасної української мови. Володіти нормами і правилами, за якими визначають явища полісемії, омонімії, синонімії, антонімії. Володіти основними нормами і правилами, за якими визначають явища полісемії, омонімії, синонімії, антонімії морфем. Знати, в чому полягає системність українського словотвору. Вміти визначати словотвірний тип. Знати, в чому проявляється ієрархічна упорядкованість комплексних одиниць словотвірної системи. Виробити навички самоконтролю за дотриманням морфологічних мовних норм у спілкуванні. Виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій, прагнення вдосконалити знання мовних норм</p>

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	<p>(зокрема морфологічних), стежити за змінами мовних норм. Виробити навички самоконтролю за дотриманням синтаксичних мовних норм в комунікації. Виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій, прагнення вдосконалювати знання мовних норм (зокрема синтаксичних), стежити за змінами мовних норм.</p> <p>Володіти прийомами і методами визначення відмінності комбінаторних і позиційних змін звуків у мовному потоці від чергування фонем. Вміти застосовувати набуті знання під час виконання вправ. Уміти пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти його структури, встановлювати парадигматичні та синтагматичні зв'язки слів, визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів. Володіти прийомами і методами визначення валентності морфем. Аналізувати валентність коренів, префіксів, суфіксів. Вміти застосовувати набуті знання під час виконання вправ. Аналізувати взаємозв'язок між способом словотворення та словотвірною моделлю. Знати, чи слід включати спосіб словотворення і словотвірну модель у ряд комплексних одиниць словотвірної системи. Визначати синтаксичні функції слів різної частиномовної належності у реченні, характеризувати основні способи творення, особливості правопису та наголошування слів різних частин мови. Розуміти синтаксичну структуру української мови як систему, для компонентів якої характерні певні типи зв'язків і відношень, зокрема особливості підрядних і сурядних словосполучень, способи вираження граматичної основи та другорядних членів речення, засоби ускладнення простих речень, різновиди складних речень, синтаксичні відношення та способи зв'язку між предикативними частинами складних структур.</p> <p>Знати чергування голосних і приголосних фонем у сучасній українській літературній мові. Розуміти морфологічні функції чергувань приголосних фонем. Уміти пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти його структури. Знати морфемну структуру слова. Вміти виділяти основу слова. Розуміти типи основ. Вміти відрізняти морфологічні (морфемні) та неморфологічні (неморфемні) способи словотворення. Уміти визначати критерії класифікації частин мови, здійснювати загальну характеристику кожної частини мови, її граматичних категорій, системи словозміни, синтаксичних функцій, особливостей словотвору. Виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати (за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями).</p> <p>Розуміти основний принцип фонетичного складоподілу в українській мові. Знати типи складів в українській мові, типи наголосу. Уміти знаходити та аналізувати вияви системних явищ у лексиці та фразеології, визначати типи лексичних значень, аналізувати типи фразеологічних одиниць. Вміти визначати ступені подільності основ. Вміти визначати чисті способи афіксального творення простих слів. Вміти визначати змішані способи афіксального творення простих слів. Уміти розрізняти</p>

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	<p>первинні та вторинні синтаксичні функції частин мови, у межах кожної частини мови -відповідні розряди за значенням, будовою, походженням тощо. Робити повний синтаксичний аналіз речень будь-якої структури, зокрема: загальний синтаксичний аналіз простого речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями. Уміти визначати та аналізувати члени речення, характеризувати різновиди складних речень.</p> <p>Знати короткі відомості з історії української графіки і орфографії. Розуміти основні принципи орфографії. Знати сучасні лексикографічні та фразеографічні джерела й використовувати їх у практичній діяльності. Визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів. Поглибити знання з морфології. Аналізувати морфологічні явища. Набуті знання використовувати під час виконання вправ. Знати безафіксні способи творення складних слів. Уміти відмінювати в межах певної морфологічної парадигми окремі лексеми, розрізняти правильні форми від помилкових. Закріпити та систематизувати теоретичні знання з морфології української мови в процесі виконання вправ, завдань і морфологічних розборів слів різних частин мови. Надавати консультації з дотримання морфологічних норм сучасної української літературної мови. Закріпити та систематизувати теоретичні знання з синтаксису української мови в процесі виконання вправ, завдань. Правильно формулювати думку за допомогою відповідних синтаксичних конструкцій, розставляти розділові знаки та пояснювати їх.</p> <p>Знати всі історичні зміни у фонетичній структурі слова. Виконувати лексикологічний і фразеологічний аналіз. Аналізувати різні типи словників. Знати всі історичні зміни у морфемній структурі слова. Розуміти особливості складання з афіксацією. Уміти виконувати морфологічний аналіз. Уміти виконувати синтаксичний та пунктуаційний аналізи.</p> <p>Повністю володіти термінологією з галузі «Фонетика, Фонологія». Вміти оперувати даною термінолексикою під час вивчення даного курсу. Вміти виконувати фонетичну та фонематичну транскрипцію. Повністю володіти термінологією з галузі лексикології, фразеології, лексикографії, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису. Вміти оперувати даною термінолексикою під час вивчення даного курсу. Вміти виконувати морфемний, етимологічний, словотвірний аналізи слова. Розуміти основні поняття граматики (граматичної категорії, граматичного значення, граматичної форми), морфології як частини граматики та морфологічних термінів, передбачених термінологічним мінімумом до кожного практичного заняття. Розуміти основні поняття синтаксичних термінів, передбачених термінологічним мінімумом до кожного практичного заняття.</p> <p>Розуміти співвідношення між фонемами й буквами в українській мові. Знати сучасні лексикографічні та фразеографічні джерела й використовувати їх у практичній діяльності. Розуміти, що називають афіксоїдами і префіксоїдами в мовознавчій науці. Вміти виділяти їх у словах. Знати неморфологічні (неморфемні)способи творення слів. Знати основні підручники,</p>

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	монографічні та довідкові видання, у яких розкрито питання морфології, синтаксису сучасної української мови. Уміло користуватися довідковими джерелами, зокрема, Інтернетом, літературними енциклопедіями та словниками мовознавчих термінів. Орієнтуватися в інформаційному просторі і використовувати знайдені матеріали для подальшого наукового дослідження. Знати комп'ютерні технології в українській лексикографії. Розумітися на науковій й професійній термінології. Знати специфіку терміна та джерела термінотворення в українській мові. Уміти добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення спеціалізованих завдань (пошуку літератури, створення презентацій, підготовки проєктів тощо).
Б3 Психологія	Аналізувати психологічні теорії та визначати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку психіки Визначати характеристики та особливості прояву різних психічних процесів, станів і властивостей людини Аналізувати психологічний зміст, структуру та умови розвитку особистості.
Б4 Педагогіка	володіти системою сучасних педагогічних категорій; знати теорію освіти навчання та виховання

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
лекційні	45	17	28	8	37
практичні	45	17	28	6	39
РАЗОМ	90	34	56	14	76

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	45

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР 3.2-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>1. Методика навчання української мови як наука та навчальна дисципліна в загальноосвітніх закладах. Предмет, об'єкт і завдання методики мови. Різновиди методики. Зв'язок методики мови з іншими дисциплінами. Підходи до навчання української мови в закладах середньої освіти. Принципи навчання української мови.</p> <p>Документи, які регламентують навчання української мови в середніх закладах освіти. Українська мова як навчальна дисципліна в державному стандарті загальної середньої освіти, базовому навчальному плані, типовій освітній програмі та типовому навчальному плані.</p>	2
ПР 3.3-Ф14 ПР 10.10-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>2. Програми і підручники з української мови. Навчальні програми з української мови для 5-9 та 10-11 класів (профільний рівень та рівень стандарту). Мета, завдання та основна ідея навчання української мови в середній школі. Компетентнісний підхід до навчання української мови: аналіз 10 ключових компетентностей. Поняття «наскрізної лінії», характеристика 4 наскрізних ліній програми. Змістові лінії програми. Зміст та завдання «методичних рекомендацій щодо викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах». Календарно-тематичне планування з української мови як обов'язковий документ для вчителя-словесника.</p>	2
ПР3.1-Ф14 ПР3.5-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>3. Психологічні й дидактичні основи навчання української мови Функції мови і мовлення. Структура мовленнєвої діяльності. Усне і писемне мовлення. Психічні процеси уваги, пам'яті, мислення. Знання, уміння та навички.</p>	2
ПР 10.7-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>4. Методи, прийоми і засоби навчання української мови. Загальні поняття про методи і прийоми навчання української мови. Класифікація методів за способом взаємодії вчителя і учнів на уроці. Характеристика методу розповіді вчителя (пояснення, лекція), його особливості. Метод бесіди, його аналітико-синтетична основа, різновиди цього методу. Метод спостереження і аналізу мовних явищ, його значення в організації пізнавальної активності учнів. Організація самостійної роботи учнів і метод роботи за підручником. Метод вправ і система роботи над виробленням мовних умінь і навичок.</p>	2
ПР 10.7-Ф14 ПР 17.14-Ф14	<p>5. Інтерактивні методи навчання української мови. Програмоване та комп'ютеризоване навчання на уроках української мови. Алгоритмізація – важливий прийом у вивченні мови. Проблемне вивчення мови як активний метод навчання. Інтерактивні технології на уроках української мови. Системний підхід до вивчення мови. Інтенсифікація навчання на уроках української мови.</p>	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР3.5-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.16-Ф14	6. Типи уроків з української мови, їх структура і методика проведення. Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу. Основні вимоги до уроку української мови на сучасному етапі розвитку школи. Мета і зміст уроку української мови. Проблема типології уроків. Наукові основи змісту уроку мови в середніх навчальних закладах. Вибір методів, прийомів і засобів навчання на уроках. Виховна спрямованість уроків мови. Методика визначення мети уроку. Зміст уроку та його організація. Типи уроків з рідної мови. Структура уроку. Характеристика основних структурних елементів уроку.	2
ПР 10.11-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.15-Ф14	7. Методика навчання фонетики, орфоєпії й графіки. Лінгвістичні основи навчання фонетики. Аналіз змісту розділу «Фонетика» в чинних програмах і підручниках з української мови. Методи навчання фонетики, прийоми формування в учнів орфоепічних дій. Шляхи подолання фонетичних діалектизмів у мовленні учнів. Попередження помилок, викликаних явищем інтерференції.	2
ПР3.4-Ф14 ПР 10.7-Ф14 ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.18-Ф14	8. Методика навчання лексикології і фразеології, будови слова Загальні особливості вивчення лексикології, фразеології. Етапи вивчення лексикології, фразеології. Аналіз змісту розділу лексики, фразеології в чинних програмах. Принципи вивчення лексикології та фразеології. Методи, прийоми, засоби, навчання лексики, фразеології. Шляхи формування лексичних умінь. Розбір слова за будовою. Система тренувальних вправ.	2
ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14	9. Методика навчання морфології. Етапи, завдання і значення вивчення розділу «Морфологія» у середній школі. Особливості вивчення іменних частин мови. Методика вивчення дієслова і дієслівних форм. Актуальні проблеми методики вивчення службових частин мови. Методи і прийоми теоретико-практичного вивчення частин мови.	2
ПР3.4-Ф14 ПР 10.7-Ф14 ПР 10.9-Ф14 ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14	10. Методика вивчення синтаксису. Етапи, завдання і значення вивчення розділу «Синтаксис» у школі. Методи і прийоми вивчення синтаксису. Система тренувальних вправ. Аналіз викладу теоретичного матеріалу та системи вправ з розділу «Синтаксис», що розміщені в шкільних підручниках з української мови (8-9 класи). Методика проведення уроків закріплення знань, умінь та навичок із синтаксису та аналіз уроків цього типу. Шляхи подолання труднощів у вивченні головних і другорядних членів речення. Сучасні підходи до вивчення односкладних і неповних речень (з урахуванням різнотипних шкіл).	2
ПР10.6-Ф14 ПР 10.9-Ф14 ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14	11. Методика вивчення та стилістики й культури мовлення. Загальні особливості вивчення розділу. Лінгводидактичні основи вивчення стилістики та культури мовлення. Основні аспекти роботи зі стилістики та культури мовлення в школі. Види стилістичних вправ.	2
ПР 10.11-Ф14 ПР 17.16-Ф14	12. Методика формування орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів. Система завдань на уроках з української мови.	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Основні помилки та робота над їх виправленням. Типологія вправ з української мови в загальноосвітній школі. Основні завдання та цінність вправ на уроках мови. Класифікації усних та письмових вправ у методичній літературі. Класифікації помилок. Робота над їх виправленням.	
ПР3.4-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.16-Ф14	13. Система завдань на уроках з української мови. Види диктантів, методика їх проведення. Основні помилки та робота над їх виправленням. Типологія вправ з української мови в загальноосвітній школі. Диктант як орфографічно-пунктуаційна вправа. Місце диктантів у системі вивчення шкільного курсу української мови. Вимоги до підбору текстів диктантів. Види диктантів. Методика написання різних видів навчальних диктантів. Контрольний диктант, методика його написання.	2
ПР 10.8-Ф14 ПР 17.15-Ф14	14. Наукові основи мовленнєвої діяльності учнів Навчання рецептивних і продуктивних видів мовленнєвої діяльності Становлення методики мовленнєвого розвитку учнів Зв'язне мовлення як методичне поняття. Зв'язне мовлення в лінгвістиці, психології, психолінгвістиці. Значення і завдання роботи з розвитку зв'язного мовлення. Перекази в системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Їх видита характеристика. Твори в системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Уміння, які набувають учні під час написання творів.	2
ПР3.4-Ф14 ПР 10.8-Ф14 ПР 10.11-Ф14	15. Спецкурси і факультативи в системі профільного навчання Позакласна робота з української мови Спецкурси і факультативи в системі профільного навчання Уявлення про спецкурси й факультативи з української мови. Значення й завдання спецкурсів і факультативних занять з української мови в школі. Особливості організації й планування роботи факультативних груп. Програми спеціальних та факультативних курсів. Принципи організації позакласної роботи. Зв'язок позакласної роботи з роботою в класі. Види позакласної роботи. Вимоги до учнівських досліджень у системі МАН.	2
ПР 10.11-Ф14	Контрольні заходи	2
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		45
ПР 3.2-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.16-Ф14	1. Методика навчання української мови як наука та навчальна дисципліна в загальноосвітніх закладах. Предмет, об'єкт і завдання методики мови. Різновиди методики. Зв'язок методики мови з іншими дисциплінами. Підходи до навчання української мови в закладах середньої освіти. Принципи навчання української мови. Документи, які регламентують навчання української мови в середніх закладах освіти. Українська мова як навчальна дисципліна в державному стандарті загальної середньої освіти, базовому навчальному плані, типовій освітній програмі та типовому навчальному плані.	2
ПР 3.3-Ф14	2. Програми і підручники з української мови. Навчальні	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР 10.10-Ф14 ПР 17.14-Ф14	<p>програми з української мови для 5-9 та 10-11 класів (профільний рівень та рівень стандарту). Мета, завдання та основна ідея навчання української мови в середній школі. Компетентнісний підхід до навчання української мови: аналіз 10 ключових компетентностей. Поняття «наскрізної лінії», характеристика 4 наскрізних ліній програми. Змістові лінії програми. Зміст та завдання «методичних рекомендацій щодо викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах». Календарно-тематичне планування з української мови як обов'язковий документ для вчителя-словесника.</p>	
ПР3.1-Ф14 ПР3.5-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>3. Психологічні й дидактичні основи навчання української мови Функції мови і мовлення. Структура мовленнєвої діяльності. Усне і писемне мовлення. Психічні процеси уваги, пам'яті, мислення. Знання, уміння та навички.</p>	2
ПР 10.7-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>4. Методи, прийоми і засоби навчання української мови. Загальні поняття про методи і прийоми навчання української мови. Класифікація методів за способом взаємодії вчителя і учнів на уроці. Характеристика методу розповіді вчителя (пояснення, лекція), його особливості. Метод бесіди, його аналітико-синтетична основа, різновиди цього методу. Метод спостереження і аналізу мовних явищ, його значення в організації пізнавальної активності учнів. Організація самостійної роботи учнів і метод роботи за підручником. Метод вправ і система роботи над виробленням мовних умінь і навичок.</p>	2
ПР 10.7-Ф14 ПР 17.14-Ф14	<p>5. Інтерактивні методи навчання української мови. Програмоване та комп'ютеризоване навчання на уроках української мови. Алгоритмізація – важливий прийом у вивченні мови. Проблемне вивчення мови як активний метод навчання. Інтерактивні технології на уроках української мови. Системний підхід до вивчення мови. Інтенсифікація навчання на уроках української мови.</p>	2
ПР3.5-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>6. Типи уроків з української мови, їх структура і методика проведення. Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу. Основні вимоги до уроку української мови на сучасному етапі розвитку школи. Мета і зміст уроку української мови. Проблема типології уроків. Наукові основи змісту уроку мови в середніх навчальних закладах. Вибір методів, прийомів і засобів навчання на уроках. Виховна спрямованість уроків мови. Методика визначення мети уроку. Зміст уроку та його організація. Типи уроків з рідної мови. Структура уроку. Характеристика основних структурних елементів уроку.</p>	2
ПР 10.11-Ф14 ПР 17.14-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.16-Ф14	<p>7. Методика навчання фонетики, орфоєпії й графіки. Лінгвістичні основи навчання фонетики. Аналіз змісту розділу «Фонетика» в чинних програмах і підручниках з української мови. Методи навчання фонетики, прийоми формування в учнів орфоєпічних дій. Шляхи подолання фонетичних діалектизмів у мовленні учнів. Попередження помилок, викликаних явищем інтерференції.</p>	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР3.4-Ф14 ПР 10.7-Ф14 ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.16-Ф14	8. Методика навчання лексикології і фразеології, будови слова Загальні особливості вивчення лексикології, фразеології. Етапи вивчення лексикології, фразеології. Аналіз змісту розділу лексики, фразеології в чинних програмах. Принципи вивчення лексикології та фразеології. Методи, прийоми, засоби, навчання лексики, фразеології. Шляхи формування лексичних умінь. Розбір слова за будовою. Система тренувальних вправ.	2
ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14	9. Методика навчання морфології. Етапи, завдання і значення вивчення розділу «Морфологія» у середній школі. Особливості вивчення іменних частин мови. Методика вивчення дієслова і дієслівних форм. Актуальні проблеми методики вивчення службових частин мови. Методи і прийоми теоретико-практичного вивчення частин мови.	2
ПР3.4-Ф14 ПР 10.7-Ф14 ПР 10.9-Ф14 ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14	10. Методика вивчення синтаксису. Етапи, завдання і значення вивчення розділу «Синтаксис» у школі. Методи і прийоми вивчення синтаксису. Система тренувальних вправ. Аналіз викладу теоретичного матеріалу та системи вправ з розділу «Синтаксис», що розміщені в шкільних підручниках з української мови (8-9 класи). Методика проведення уроків закріплення знань, умінь та навичок із синтаксису та аналіз уроків цього типу. Шляхи подолання труднощів у вивченні головних і другорядних членів речення. Сучасні підходи до вивчення односкладних і неповних речень (з урахуванням різнотипних шкіл).	2
ПР10.6-Ф14 ПР 10.9-Ф14 ПР 10.11-Ф14 ПР 17.15-Ф14	11. Методика вивчення та стилістики й культури мовлення. Загальні особливості вивчення розділу. Лінгводидактичні основи вивчення стилістики та культури мовлення. Основні аспекти роботи зі стилістики та культури мовлення в школі. Види стилістичних вправ.	2
ПР 10.11-Ф14 ПР 17.16-Ф14	12. Методика формування орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів. Система завдань на уроках з української мови. Основні помилки та робота над їх виправленням. Типологія вправ з української мови в загальноосвітній школі. Основні завдання та цінність вправ на уроках мови. Класифікації усних та письмових вправ у методичній літературі. Класифікації помилок. Робота над їх виправленням.	2
ПР3.4-Ф14 ПР 17.15-Ф14 ПР 17.16-Ф14	13. Система завдань на уроках з української мови. Види диктантів, методика їх проведення. Основні помилки та робота над їх виправленням. Типологія вправ з української мови в загальноосвітній школі. Диктант як орфографічно-пунктуаційна вправа. Місце диктантів у системі вивчення шкільного курсу української мови. Вимоги до підбору текстів диктантів. Види диктантів. Методика написання різних видів навчальних диктантів. Контрольний диктант, методика його написання.	2
ПР 10.8-Ф14 ПР 17.15-Ф14	14. Наукові основи мовленнєвої діяльності учнів Навчання рецептивних і продуктивних видів мовленнєвої діяльності Становлення методики мовленнєвого розвитку учнів Зв'язне мовлення як методичне поняття. Зв'язне мовлення в лінгвістиці,	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	психології, психолінгвістиці. Значення і завдання роботи з розвитку зв'язного мовлення. Перекази в системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Їх видита характеристика. Твори в системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Уміння, які набувають учні під час написання творів.	
ПР3.4-Ф14 ПР 10.8-Ф14 ПР 10.11-Ф14	15. Спецкурси і факультативи в системі профільного навчання Позакласна робота з української мови Спецкурси і факультативи в системі профільного навчання Уявлення про спецкурси й факультативи з української мови. Значення й завдання спецкурсів і факультативних занять з української мови в школі. Особливості організації й планування роботи факультативних груп. Програми спеціальних та факультативних курсів. Принципи організації позакласної роботи. Зв'язок позакласної роботи з роботою в класі. Види позакласної роботи. Вимоги до учнівських досліджень у системі МАН.	2
	16. Контрольні заходи. Колоквіум на тему «Сучасний урок української мови в закладах середньої освіти».	2
Разом		90

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні опитування за кожною темою	виконання завдань під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	індивідуальні завдання	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час екзамену за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом контрольних опитувань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<p>– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>– збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>– спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>– управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>– спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>– формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>– організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>– здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	- високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання:

- Персональні комп'ютери;
- Дистанційна платформа MOODLE.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Базові

1. Костів О., Сколоздра-Шепітко О. Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. Львів, 2018. 202 с.
2. Луценко В.І. Методика навчання української мови в закладах середньої освіти. Методичні рекомендації до практичних занять бакалаврів спеціальності 035 Філологія / В.І. Луценко ; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 54 с.
3. Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. / Кол. авторів за ред. М.І. Пентиліук. Київ : Ленвіт, 2015. 320 с.

8.2 Додаткові

4. Береш О. І., Гнаткович Т. Д., Ківежій О. В. Шкурда М. І. Українська мова. 5–9 класи. Програми факультативних курсів для загальноосвітніх навчальних закладів. Ужгород: Гражда, 2015. 68 с.
5. Біляєв О. М. Лінгводидактика рідної мови : навч.-метод. посібник / О.М. Біляєв. Київ : Генеза, 2005. 180 с.
6. Караман С. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс: Посібник для студентів пед.університетів та інститутів / колектив авторів М. І. Пентиліук, С. О. Караман, О. В. Караман/ за ред. М. І. Пентиліук: Київ : Ленвіт, 2011. 366 с.

7. Кочан І. М., Захлюпана Н. М. Українська лінгводидактика в іменах : словник-довідник / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. Львів, 2011. 237 с.
8. Луценко В.І. Методика вивчення повнозначних частин мови на функціонально-стилістичних засадах в основній школі : Дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Луценко Валентина Іванівна. Херсон, 2009. 323 с.
9. Луценко В.І. Особливості навчання тексту-опису / В. І. Луценко // *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 13-15.
10. Мацько Л., Мацько О., Калита О. Новий підхід до переказу з творчим завданням / Л. Мацько, О. Мацько, О. Калита // *Дивослово*. 2007. № 5. С. 2-6.
11. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / за ред. М. Пентиліук. Київ : Ленвіт, 2009. 400 с.
12. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук. Київ : Ленвіт, 2011. 366 с.
13. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; [за ред. О. І. Пометун]. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.
14. Програми курсів за вибором і факультативів з української мови. 8-11 класи / За заг. ред. К. В. Таранік-Ткачук. Київ : Грамота, 2012. 272 с.
15. Філоненко Л. Використання сучасних методів під час роботи над переказами текстів різних типів і стилів мовлення: методика мови / Л. Філоненко // *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 9-14.

РЕСУРСИ

16. Закон України «Про загальну середню освіту» / Верховна Рада України. Закон від 13.05.1999 № 651-XIV// <http://zakon.rada.gov.ua>
17. Навчальні програми для 10-11 класів. Українська мова. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
18. Дивослово (<https://dyvoslovo.com.ua>)
19. Мовознавство (<https://movoznavstvo.org.ua>)
20. Відкритий урок: розробки, технології, досвід (http://osvita.ua/publishing/open_lesson).
21. Проблеми сучасного підручника: збірник наук. праць (<http://ipvid.org.ua/>).

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика навчання української мови в закладах середньої освіти»
для бакалаврів
спеціальності **035.01 Філологія (Українська мова та література)**

Розробник:
Луценко Валентина Іванівна

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19